

מדרשוקו 2

בתקופה זו של השנה - הימים שלפני תשעה באב, אנחנו רגילים לשמוע ולהזיז את המשפט, שמקורו בדברי התלמוד הירושלמי - "כל צור שלא נבנה בית המקדש בימיו -כאלו נחרב בימיו". כלומר, צור שלא הצליח לבנות את בית המקדש, נחשב כחוטא, וכאלו הוא אוחז בעזון שהחריב את בית המקדש - שנת חינוך. המשפט המוכר הזה, נעשה לא כל כך ברור כשאנו מביטים אחורה, אל הדורות שלפנינו. הרי בית המקדש לצערנו עדיין חרב, ואף אחד מהדורות שלפנינו, מאז ימי בית שני לא בנה אותו. האם זה אומר שכל הדורות היו חוטאים?

שכל דורות התנאים, האמוראים, וכל החכמים והצדיקים שבאו אחריהם, היו נלועים עדיין בשנת חינוך? ומה עם הדורות שנצרכו באש התפת, הצדיקים שנהרצו על קידוש ה' במהלך כל שנות האלף? זכותם לא הייתה מספיקה? ה' יהודה אריה לבי, ה"שפת אמת" מזור, מסביר, שאנחנו צריכים לקרוא את המשפט "נבנה בית המקדש" בצורה אחרת, בניה שמתמסכת לאורך כל הדורות כמו שאנו מתפללים ואומרים -"בונה ירושלים", עכשיו, ולא "בנה", כך גם אנו בונים את בית המקדש כל צור וכל רגע. אלא צור בעם ישראל, ואפילו לצור העאלמה השלמה, שיזכה בעזרת ה' לבנות את בית המקדש בירושלים ממש, לא יכולה להיות זכות כל כך גדולה בזכות עצמו. רק הזכויות והמצוות של כל הדורות וכל היהודים יחד, יכלו לבנות את בית המקדש השלם, השלישי. ובעצם זה מאוד זימה למציאות שאנחנו מכירים, שבה יהודי אחד אעזאם לא יוכל לקיים את כל המצוות, כי אף אחד לא יכול להיות זהר ואישה, וכהן ולוי וישראל, באלותו הזמן. ולכן כל יהודי צריך להיות חלק מעם שלם, שמקיים את התורה, וכך הוא יכול בעצם לקיים את כולה.

אמרו חכמי יבנה:

"אני בריה וחברי בריה.

אני מלאכתי בעיר, והוא מלאכתי בשדה.

אני משכים למלאכתי, והוא משכים למלאכתי.

כשם שהוא אינו מתגדר במלאכתי, כך אני איני מתגדר במלאכתי.

ושמא תאמר אני מרבה [זכויות מפני שאני לומד תורה] והוא ממעיט?

שנינו [חירק באות נ', כמו "למדנו"] אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוון לבו לשמים"

(ברכות יז ע"א).

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים